Bactrocera latifrons

Bactrocera latifrons je karanténny škodca, ktorý sa na území Slovenska zatiaľ nevyskytuje. Napáda predovšetkým čeľaď ľuľkovité (*Solanaceae*), pričom za jeho hlavných hostiteľov považujeme rody *Capsicum* (paprika) a *Solanum* (hlavne rajčiak, baklažán). Taxonomicky patrí do triedy hmyz – *Insecta*, radu dvojkrídlovce – *Diptera*, čeľade *Tephritidae* – vrtivkovité a rodu *Bactrocera*.

Životný cyklus a príznaky poškodenia

Príznaky poškodenia sú v počiatočných štádiách ťažko zistiteľné. Na napadnutých plodoch však neskôr spozorujeme drobné vpichy po kladení vajíčok. K značnému poškodeniu dochádza vo vnútri plodu ešte predtým, než sa príznaky prejavia zvonka. Vnútri plodu sa tvoria siete chodbičiek, ktoré sprevádza sekundárna hniloba. Keďže tieto príznaky možno ľahko zameniť s prejavmi bežných škodcov, na potvrdenie výskytu je nevyhnutná diagnostika.

Životný cyklus je podobný ako u iných druhov rodu *Bactrocera*, ktoré napádajú ovocie a zeleninu. Samička kladie vajíčka pod povrch hostiteľského plodu, kde sa následne vyvíjajú tri larválne štádiá (instary). Larvy sa živia rastlinným pletivom a predstavujú najškodlivejšie štádium škodcu. Majú typický valcovitý červovitý tvar a ich dĺžka sa pohybuje od 5 do 15 mm. Po dosiahnutí zrelosti larva opúšťa plod, padá na zem a zahrabáva sa do pôdy, kde sa premieňa na kuklu. Následne z nej vylezie dospelý jedinec. Ten je pomerne nenápadný, má žlto-čierne sfarbenie a priehľadné krídla, pričom dĺžka jeho tela je 6 – 7 mm. *Bactrocera latifrons* dokáže dokončiť svoj životný cyklus približne za 21 až 24 dní. Pri teplote 16°C je jeho reprodukcia potlačená a dlhodobé vystavenie teplote 8°C usmrtí väčšinu jedincov (95 % úmrtnosť po 13 dňoch).

Spôsoby šírenia

Preprava infikovaných hostiteľských plodov je hlavnou cestou zavlečenia škodcu do nových oblastí. Dospelé jedince sa typicky šíria do vzdialenosti približne 2 km.

Čo robiť pri podozrení na výskyt?

Ak spozorujete príznaky poškodenia alebo samotného škodcu, okamžite kontaktujte rastlinolekárskeho inšpektora ÚKSÚP podľa regionálnej príslušnosti. Zoznam kontaktov nájdete na webovej stránke: https://www.uksup.sk/kontakty-inspektorov. Zároveň odporúčame zaslať e-mail na adresu ochrana@uksup.sk, kde stručne popíšete pozorované príznaky a priložíte fotografiu škodcu a poškodenia.

Ing. Maroš Lučaj
ÚKSÚP – OOR
10.08.2026; Zdroj: EPPO; METODICKÝ POKYN ÚKSÚP č. 2 / 2026